

Sociale Raad Tilburg
Spoorlaan 444
5038 CH Tilburg

Gemeente Tilburg
College van burgemeester en wethouders
T.a.v. wethouder mevr. M. Hendrickx
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

Tilburg, 14 juli 2023
Betreft: Advies "Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2024"
Kenmerk: 23/020

Geachte wethouder Hendrickx,

Hierbij ontvangt u van de Sociale Raad Tilburg (SRT) het door u gevraagde advies over de "Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2024".

Algemeen

Er zijn diverse wijzigingen in de Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2024 ten opzichte van de verordening van 2023. Twee beleidsmedewerkers hebben een toelichting gegeven op de voorgestelde veranderingen.

De SRT heeft een aantal opmerkingen en adviezen bij de voorgestelde veranderingen. In dit advies informeren wij u hierover en wij gebruiken daarbij de volgende indeling:

1. Wijzigingen in de verordening
2. Aandachtspunten

1 Wijzigingen in de verordening

De meeste wijzigingen zijn tekstueel van aard en zijn bedoeld om de bestaande tekst te verduidelijken en/of te vereenvoudigen. Als teksten duidelijker of eenvoudiger geformuleerd kunnen worden, is het zinvol om dat ook te doen. De meeste wijzigingen zorgen er inderdaad voor dat de tekst makkelijker en beter leesbaar wordt. Er zijn echter een paar teksten die wij nu onduidelijker vinden en we missen informatie in de verordening die wij van belang vinden voor inwoners.

Verordening; doel en doelgroep

De beleidsmedewerkers hebben aangegeven dat soms bepaalde informatie niet opgenomen is in de verordening omdat deze in een andere wet, bijvoorbeeld de Awb (Algemene wet bestuursrecht) of binnen het privaatrecht, of door jurisprudentie geregeld is. De SRT gaat ervanuit dat de verordening niet alleen is bedoeld voor intern gebruik maar ook voor burgers. Inwoners die de verordening gebruiken om te weten wat hun rechten en plichten zijn, moeten in deze verordening de belangrijkste informatie kunnen vinden. Het zal waarschijnlijk een kleinere groep burgers betreffen maar het is niet gebruiksvriendelijk als zij in andere beleidsstukken of wetten moeten gaan zoeken naar aanvullende informatie. Inwoners worden nu dus niet adequaat geïnformeerd door de verordening.

De SRT vindt het verder van belang dat verordeningen, beleidsstukken en uitvoeringsplannen goed vindbaar zijn voor burgers. Wij vragen u daar zorg voor te dragen.

Duidelijkheid en transparantie voor inwoners

Uitgangspunt voor de SRT is dat inwoners voorzien worden van duidelijke informatie wat betreft hun rechten en plichten, ook in de verordening. Niet alles hoeft tot in detail uitgelegd te worden. Het is echter wel van belang om regelgeving die voor burgers direct aan de orde is, op te nemen in de verordening en met name om scherp te zijn wat betreft termijnen die een grote rol spelen voor aanvragers van zorg.

Daarom adviseren wij om een aantal punten ter verduidelijking toe te voegen aan de verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2024.

- *Crossroads*

Crossroads wordt meerdere keren genoemd in de verordening maar er is geen omschrijving opgenomen.

De SRT adviseert om Crossroads op te nemen in artikel 1.1 bij de begripsbepalingen.

- *Termijnen*

De SRT mist in de verordening de termijnen waarbinnen aanvragen van inwoners afgehandeld moeten worden door de Toegang Tilburg, door Crossroads en door zorgorganisaties.

In de toelichting op artikel 4.5 staat: "In de Jeugdwet zelf zijn geen termijnen opgenomen voor de periode van onderzoek of het nemen van een besluit op een aanvraag jeugdhulp, om die reden zijn de termijnen van de Awb van toepassing."

Voor inwoners is het van belang dat alle relevante informatie bij elkaar staat. Het gaat uiteindelijk om rechten van inwoners en die moeten duidelijk omschreven worden. Transparantie over het proces is dan ook van belang en weten met welke termijnen rekening gehouden moet worden geeft duidelijkheid.

De SRT adviseert de termijnen waarbinnen aanvragen en gesprekken afgehandeld moeten worden te benoemen en op te nemen in de verordening om zo duidelijkheid te verschaffen aan inwoners.

- *Perspectiefplan 18+*

In de "Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2023" wordt uitgebreid aandacht besteed aan de doorgaande hulpverlening na het 18^e levensjaar (art. 2.3.3). In de verordening 2024 is alleen nog de definitie opgenomen (art. 1.1.t).

De overgang van 18- naar 18+ is nog steeds een groot struikelblok als het gaat over continuïteit van zorg voor jongeren. De regelgeving voor jongeren18- is anders dan die van jongeren 18+ (Wmo). Uit de praktijk blijkt dat ondanks alle goede plannen dit nog regelmatig niet goed verloopt. Het is dus van belang om hier expliciet aandacht aan te besteden en dit is volgens ons ook noodzakelijk, ook al valt dit onder het privaatrecht en niet onder het bestuursrecht zoals de toelichting luidt.

De SRT adviseert in de "Verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2024" de tekst over het Perspectiefplan 18+ niet te verwijderen maar juist te behouden.

2 Aandachtspunten

De Sociale Raad Tilburg wil in dit advies graag nog een aantal punten bij u onder de aandacht brengen. Een paar van deze punten, namelijk gestapelde wachttijden, inwoner moet meerdere keren het verhaal vertellen en de overgang van 18- naar 18+ (zie hierboven 'Perspectiefplan 18+') vindt u ook in het SRT-advies over de "Verordening Wmo gemeente Tilburg 2024".

- *Gestapelde wachttijden*

In de gehele zorgketen is de doorstroom regelmatig problematisch, met name als het complexe situaties betreft. Ook in de eerste helft van 2023 hebben we diverse verhalen gehoord over (zeer) lange en soms gestapelde wachttijden voordat uiteindelijk de zorg daadwerkelijk gestart werd. Sinds 1 januari 2023 is er veel onrust en onduidelijkheid door de snelle invoering van het nieuwe systeem van

zorg, hulp en ondersteuning. We hopen dat dit snel verbetert en de gewenste effecten voor inwoners voelbaar worden.

Met de nieuwe inkoop en het anders inrichten van het zorglandschap is ingezet op een kortere route en een snellere afhandeling van aanvragen om hulp en ondersteuning. De SRT hoopt uiteraard dat met de nieuwe werkwijze binnen de zorgketen (lange) wachtlijsten verdwijnen. Wij vragen ons wel af of er voldoende middelen ter beschikking zijn gesteld om dit te bereiken. Daarnaast is het ook binnen de zorg momenteel moeilijk om aan voldoende personeel te komen.

De SRT blijft dus zorgelijke verhalen horen over wachttijden voor passende hulpverlening, zorg en ondersteuning. Bij elke stap in de zorgketen is er kans op een nieuwe wachtlijst. Het zijn soms relatief korte wachttijden bij elke afzonderlijke organisatie maar bij de inwoner stapelen deze zich. Inwoners overzien de keten niet en weten niet altijd waarop zij aan het wachten zijn. Goed geïnformeerd worden en weten hoe het traject eruit ziet, kan dan helpen en onzekerheid wegnemen. Zeker bij meervoudige en/of complexe hulpvragen moeten mensen vaak lang wachten en is het zoeken naar een passende plek.

De SRT vraagt nadrukkelijk aandacht voor deze gestapelde wachttijden. Stel in de zorgketen de inwoner echt centraal en richt het systeem zo in dat tijdens het hele proces inzichtelijk is, zowel voor de inwoner als voor de betrokken professionals, hoe lang en waar er gewacht wordt door de inwoner.

- *Inwoner: meerdere keren het verhaal moeten vertellen*

Eén van de beoogde effecten van het anders inrichten van het zorglandschap is dat inwoners sneller hun hulpvraag op de juiste plek kunnen stellen. Zij zouden dan minder vaak hun verhaal moeten vertellen. De SRT blijft echter van inwoners horen dat zij toch nog gevraagd worden om op een aantal verschillende plaatsen in het aanvraagproces hun verhaal te vertellen, met name zowel bij de Toegang Tilburg als bij Crossroads. Sommige inwoners ervaren dit als een dubbele intake en als belastend en (zeer) vervelend.

Vanuit de intentie om de juiste zorg en ondersteuning te bieden is het soms nodig en zinvol dat in een volgende stap in het aanvraagproces aan inwoners gevraagd wordt informatie nogmaals persoonlijk te delen.

De SRT adviseert dat organisaties in de keten dit met elkaar bespreken en samen te zorgen voor een kortere procedure voor de inwoner.

- *Sociaal netwerk*

De definitie 'sociaal netwerk' (artikel 1.1.n) is verwijderd "omdat er reeds een wettelijke definitie is die door jurisprudentie is ingevuld".

Als het sociaal netwerk een rol van betekenis speelt, dan adviseert de SRT om de wettelijke definitie op te nemen in de verordening zodat inwoners weten wat de overheid bedoelt als ze verwijst naar het sociaal netwerk van inwoners

De SRT heeft echter inhoudelijke vragen bij het inzetten van het sociale netwerk. De omschrijving dat familieleden in de eerste, tweede en derde graad altijd informele hulp leveren, is helder. Hoe wordt echter bepaald wie er verder tot het sociale netwerk behoort? Welke criteria worden daarvoor gehanteerd? Mensen bouwen vaak een kring kennissen op als er een bepaalde zorgvraag is. Behoren deze mensen dan allemaal tot het sociale netwerk? Als iemand naast je woont, of als je af en toe iemand spreekt die met dezelfde problematieken te maken heeft dan zouden zij allemaal tot het netwerk behoren en per definitie alleen nog maar informele zorg kunnen leveren.

De SRT vindt dit een vage omschrijving waarbij er mogelijk sprake kan zijn van grote gevolgen als er een zorgvraag aan de orde komt.

De SRT adviseert om in ieder geval een definitie te geven van "sociaal netwerk" zodat inwoners weten wat dat inhoudt.

De SRT adviseert vooral grote terughoudend te betrachten wat betreft de combinatie van sociaal netwerk en informele zorg. Wij vinden het van belang dat inwoners elkaar willen helpen. Als er echt zorg nodig is, moet die geleverd kunnen worden op een professionele, formele basis.

Tot slot

Mocht u naar aanleiding van ons advies nog vragen aan ons hebben dan horen wij die natuurlijk graag. We zijn altijd bereid om het gesprek erover aan te gaan.

Met vriendelijke groet,
namens de Sociale Raad Tilburg,

Dion van den Berg,
Voorzitter Sociale Raad Tilburg.